

15.1.2024

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Ma403-35

Ankkurikatu, Satamakatu, Katajanokanlaituri, ranta-alue

Palautteet katusuunnitelmaluonnoksesta 31840/1 (esillä 22.11.-5.12.2023)

Tähän muistioon on kerätty tiivistelmä katusuunnitelmaluonnosten esillä olon aikaisesta vuorovaikutuspalautteesta.

Ankkurikadun, Satamakadun ja Katajanokanlaiturin katusuunnitelmien lähtökohtana on voimassa oleva asemakaavan nro 12654 (tullut voimaan 24.6.2021) ja sen liitteenä ollut liikennesuunnitelma 7107.

Tiedote katusuunnittelun aloituksesta on lähetetty 8.11.2023 kadun varren kiinteistöille ja Katajanokkaseuralle.

Katusuunnitelmaluonnos oli esillä Helsingin kaupungin verkkosivulla osoitteessa www.hel.fi/suunnitelmat 22.11.-5.12.2023 välisenä aikana. Mahdolliset kommentit suunnitelmiin pyydettiin toimittamaan 5.12.2023 mennessä.

Lisäksi Helsingin Uutisten länsi-kantakaupunkipainoksessa julkaistiin ilmoitus suunnitelmien esittelystä.

Katusuunnitelmaluonnoksesta saadut palautteet:

Luonnosten esilläoloaikana sähköpostilla tuli palautteita kaksi (2) kappaletta.

Palautteet

Palaute 1

Katsoin esillä olevia Katajanokanlaiturin suunnitelmia, joita oli otsikoitu mm. nimellä "väliaikaissuunnitelma". Miten pitkän aikaa "väliaikaisen" tilanteen on ajateltu kestävän?

Mikä on perusteena sataman turva-aidan sijoittamiselle niin lähelle uudisrakennusta ja sen luoteispuolella neliömäisen pysäköintialueen (?) rajaamiseen turva-aidalla? Onko mitään mahdollisuutta lähivuosina tai vuosikymmeninä poistaa sataman turva-alue rannasta ja avata ranta oleskelualueeksi? Aitaamaton rantahan ei estä kaikkien alusten kiinnittymistä rantaan, vaan ainoastaan reittiliikenteessä käytettäviksi rekisteröityjen alusten, jos olen asian oikein ymmärtänyt.

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

Vastaus:

Aidatun ja valvotun turva-alueen tarve perustuu nk. ISPS-säännöstöön, joka otettiin käyttöön maailmanlaajuisesti vuonna 2004. Määräykset koskevat lähtökohtaisesti kaikkia kansainvälisessä kaupallisessa liikenteessä käytettäviä aluksia ja niitä palvelevia satamarakenteita, eli myös Katajanokan risteilylaituria. Aita sijoitetaan siten, että risteilyalusten huoltoliikenne mahtuu kulkemaan turva-alueen sisällä. Risteilyesongin ulkopuolella laituria ei ole käytössä, joten aitaan voidaan avata aukkoja ja siten vapauttaa koko alue virkistyskäyttöön.

Väliaikaisen järjestelyn kesto riippuu satamatoimintojen muutoksista. Kaupunginhallitus on 17.1.2022 hyväksynyt Helsingin sataman kehittämissuunnitelman, jonka mukaan Katajanokan risteilyalupaikka poistuu käytöstä vuoteen 2030 mennessä. Tämän jälkeen turva-aidalle ei ole enää tarvetta ja järjestelyjä voidaan muuttaa. Tarkkaa ajankohtaa ei ole vielä tiedossa.

Palaute 2:

Toteamme ilolla, että Laituri-rakennushanke ja siihen liittyvät katualuejärjestelyt merkitsevät Eteläsataman laiturin osittaista avaamista yleiseen käyttöön. Olisi tärkeää, että jo ensimmäisessä vaiheessa pääsy Sataman hallintaan toistaiseksi jäävälle laiturialueelle olisi mahdollisimman joustavaa ja helppoa.

Eteläsataman länsiosan kaava-alueelle hyväksytyissä suunnitteluperiaatteissa (2023) todetaan mm (vrt. kuva 2):

Satamakadun akselin historiallinen avoin näkymä Katajanokan läpi Eteläsatamasta Pohjoissatamaan säilyy alueen tunnistettavana ominaispiirteenä Eteläsataman lahden maisematilassa ja kaupunkikuvassa. Satamakadun ympäristöä sekä sen päätteessä olevaa ranta-aukiota kehitetään näkymä säilyttäen. – Katajanokanlaituri: Katu suunnitellaan puistokaduksi [ja liitetään Helsingin niemeä halkovien puistokatuja sarjaan]. Kadun keskiosaan varataan riittävät tilat puuistutuksille sekä kävelyille ja oleskelua palveleville toiminnoille.

Satamakadun ja Katajanokanlaiturin puistokadun risteys on koko kantakaupungin tasolla kahden pääakselin kohtaamispaikka. Alueella ei ole ajantasaista asemakaavaa, kun tällä kohtaa voimassa on kaava vuodelta 1895. Paikan merkittävyys ja potentiaali huomioon ottaen Satamakadun ranta-aukio kaipaa ehdottomasti kokonaissuunnitelmaa, jossa tämä nyt suunniteltavana alue olisi tärkeä, edustava osa. Esitetystä muodosta uudisrakennuksen päädyntä edusta (kuva 1) näyttää toiminnallisesti, tilallisesti ja ympäristöllisesti sirpalemaiselta ja sattumanvaraiselta eikä esimerkiksi bulevardin jatkuvuuden turvaamiseksi tai liikennenympäristön kohentamiseksi ole osoitettu mitään linjauksia.

Katajanokkaseura on vuonna 2022 esitellyt kaupungin kaavoituksen ja liikennesuunnittelun edustajille idealuonnosta Satamakadun ja ranta-aukion kehittämiseksi (kuvat 3, 4). (<https://issuu.com/katajanokkaseurary/docs/katajanokankaiku2021>) Satamaliikenteen ohjaaminen Ankkurikadun kautta Kanavakadulle tulee aiheuttamaan merkittäviä liikenteellisiä ja ympäristöllisiä ongelmia asutukselle ja liikenneturvallisuudelle, kuten seura on aiemminkin todennut.

Vastaus:

Suunnitelma on laadittu Satamakadun ja ranta-alueen osalta väliaikaiseksi ja kustannustehokkaaksi. Satamakadun ja Katajanokanlaiturin risteykseen on siksi osoitettu vain vähäisiä muutoksia, jotka liittyvät suoraan sataman ulosajoreitin poistumiseen. Kaupunkikuvalliset näkökohdat huomioidaan vielä laajemmin alueen muussa

VUOROVAIKUTUSMUISTIO

jatkosuunnittelussa. Rannan väliaikaissuunnitelma heijastelee satamateollisuusalueen suuntia, muutokieltä ja alueella tapahtuvaa muutosta teollisuusalueesta avoimeksi käyttöalueeksi. Näkymät kohti eteläsatamaa säilyvät matalan kasvillisuuden ja oleskeluryhmien ylitse. Satamaidan ollessa auki on näkymä esteetön ja koko ranta-alue kaupunkilaisten käytössä.

Sataman raskaan liikenteen reitti Ankkurikadun ja Kanavakadun kautta on todettu riittävän toimivaksi edellyttäen, että Kanavakadulla toteutetaan vähäisiä lisämuutoksia valo-ohjaukseen ja kaistajärjestelyihin. Raskaan liikenteen määrä alueella tulee myös vähentymään, kun Tallinnaan suuntautuva lauttaliikenne keskitetään Länsisatamaan Helsingin Sataman kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Projektipäällikkö

Anna Tienvieri

Tiedoksi

Palautteen antajat, kartta.hel.fi